

ПРОЄКТ «БЕЗПЕЧНІ, ДОСТУПНІ ТА ЕФЕКТИВНІ ЛІКИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ» (SAFEMED)

ЩОМІСЯЧНИЙ ДАЙДЖЕСТ НОВИН

СЕРПЕНЬ 2026

ДЕВ'ЯТЬ РОКІВ SAFEMED: СТВОРЮЄМО ОСНОВУ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО

Проект «Безпечні, доступні та ефективні ліки для українців» (SAFEMed), який фінансується урядом США, наближається до завершення дев'яти років роботи в Україні, і я озираюся назад із відчуттям великої гордості – і, мабуть, ще більшої вдячності.

За час роботи в SAFEMed я мала можливість побачити, наскільки змінилася система охорони здоров'я України. Я бачила, як формувалися нові інституції, реформи переходили від ідей до практики, а системи ставали сильнішими та стійкішими.

Найбільше я пам'ятатиму людей, з якими мала можливість працювати – українських колег, партнерів, медичних працівників і представників органів влади, завдяки відданості яких ці реформи продовжували рухатися вперед.

Від пандемії COVID-19 до повномасштабного вторгнення Росії система охорони здоров'я України зіткнулася з викликами, які мало хто міг уявити. Та навіть у найскладніших обставинах вона продовжувала адаптуватися й знаходити способи забезпечувати людей по всій країні необхідними лікарськими засобами. Саме це має найбільше значення: українці продовжували отримувати доступ до безпечних, доступних за ціною та ефективних лікарських засобів тоді, коли вони їм були потрібні.

Мене також надихає те, що ці зміни можуть означати для майбутнього України. Сильніші інституції, прозоріші процеси та більш передбачувані правила на ринку не лише сприяють кращому доступу до лікарських засобів сьогодні, а й створюють умови для стабільнішої та сталішої фармацевтичної галузі – такої, що з часом може залучати нові партнерства та інвестиції, зокрема з боку американських компаній.

Дев'ять років – це важлива віха, але це не відчувається як фінішна пряма. Фундамент, закладений за ці роки, створює простір для більшої відповідальності з боку України за подальший розвиток, нових ідей і партнерств та подальшого прогресу. Попереду ще багато роботи, і я з нетерпінням чекаю на те, що буде далі.

Дякую всім, хто долучився до цього шляху. Для мене було честю бути його частиною.

Ребекка Коупер
Директорка проекту SAFEMed

УКРАЇНА ЗАВЕРШИЛА РОЗРОБКУ ІНСТРУМЕНТУ РОЗРАХУНКУ ПОТРЕБИ В АНТИРЕТРОВІРУСНИХ ПРЕПАРАТАХ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ПОТРЕБИ

Україна тепер має повністю функціональний цифровий інструмент для прогнозування потреби в антиретровірусних (АРВ) препаратах на національному, регіональному рівнях та на рівні закладів охорони здоров'я. Інструмент забезпечує більш прозорий, стандартизований і заснований на даних розрахунок потреби в препаратах із використанням даних про пацієнтів, лікування, запаси, поставки та епідеміологічні показники. Це сприяє точнішому плануванню постачання та допомагає забезпечувати безперервність антиретровірусної терапії.

Завершення роботи над інструментом було офіційно зафіксовано у тристоронньому протоколі, підписаному з боку Центру громадського здоров'я (ЦГЗ), ДП "Медичні закупівлі України" (МЗУ) та проекту SAFEMed, який підтверджує виконання всіх узгоджених робіт та готовність інструменту до використання.

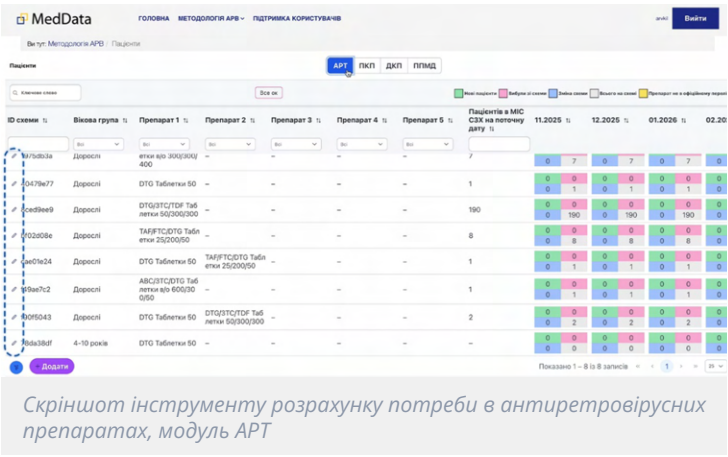
Інструмент тестували за участю регіональних користувачів із Дніпропетровської, Одеської та Хмельницької областей, а їхні відгуки було враховано під час подальшого доопрацювання. Розробка також передбачала внесення змін з урахуванням препаратів, які під час повномасштабної війни видавали пацієнтам наперед, навчання користувачів, тестування перед запуском та оновлення технічної документації.

SAFEMed надавав технічну та експертну підтримку протягом усього процесу розробки, співпрацюючи з ЦГЗ та МЗУ над удосконаленням інструменту, підготовкою користувачів до його впровадження та переходом до його подальшого використання. У серпні 2025 року SAFEMed, ЦГЗ та МЗУ провели навчання для 40 регіональних фахівців, які займаються збором потреби в антиретровірусних препаратах, а SAFEMed оновив відеоінструкцію щодо використання інструменту відповідно до останньої версії платформи та з урахуванням відгуків користувачів.

Готовий інструмент може використовуватися для прогнозування та планування потреби в АРВ-препаратах. Це посилює спроможність України здійснювати розрахунок потреби на основі доказових даних та більш стале планування постачання препаратів, оскільки країна рухається до більшої самостійності у процесах фінансування та закупівлі АРТ-препаратів.

Про проєкт SAFEMed

Проект «Безпечні, фінансово доступні та ефективні ліки для українців» (SAFEMed) здійснюється з метою підтримки зусиль уряду України щодо реформування системи охорони здоров'я та покращення доступу населення до доступних та надійних ліків. За підтримки уряду США MSN надає технічну та юридичну допомогу для зміцнення фармацевтичної галузі України. Наша робота в Україні спрямована на підвищення прозорості, покращення економічної ефективності та зміцнення фармацевтичних ланцюгів постачання задля покращення доступу та використання основних лікарських засобів та товарів медичного призначення для лікування туберкульозу, ВІЛ та СНІДу, COVID-19 та неінфекційних захворювань. Ми підтримуємо уряд України в зусиллях щодо реформування системи охорони здоров'я під час війни.

НОВИЙ ЗВІТ SAFEMED: ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ РИНОК УКРАЇНИ ЗБЕРІГАЄ СТІЙКІСТЬ, АЛЕ СТИКАЄТЬСЯ З НОВИМИ РИЗИКАМИ

Фармацевтичний ринок України продовжує адаптуватися та витримувати тиск війни

Фармацевтичний ринок України зберіг стійкість протягом чотирьох років повномасштабної війни, досягнувши, за оцінками, \$4,6 млрд у 2026 році. Водночас до середини 2026 року почали проявлятися ознаки напруження: у січні-квітні обсяги продажу лікарських засобів у роздрібному сегменті скоротилися на 9% на тлі зниження купівельної спроможності населення, навіть попри подальше зростання державного фінансування лікарських засобів.

У співпраці з компанією SMD SAFEMed завершив підготовку звіту **Resilience Under Pressure: Ukraine's Medicines Market, 2022–2026** («Стойкість під тиском: фармацевтичний ринок України, 2022–2026»). У звіті висвітлено дві ключові вразливості ланцюга постачання, а також сильні сторони ринку. Два дистриб'ютори забезпечують близько 75% роздрібного ринку, що створює високу концентрацію дистрибуції, і обидва вже зазнали збитків на суму понад \$300 млн, пов'язаних із війною. Водночас подальші реформи та потужна вітчизняна виробнича база можуть створити для України перспективи стати експортером генериків та активних фармацевтичних інгредієнтів.

У звіті також розглядається значення українського ринку для міжнародних фармацевтичних компаній. Наразі американські компанії переважно працюють в Україні через імпортерів та партнерства у сфері дистрибуції, а США посідають восьме місце серед країн походження імпортованих лікарських засобів за вартістю. У перспективі відновлення України та подальше реформування регуляторної системи можуть створити можливості для іноземних інвестицій, спільних підприємств і придбання активів у сфері українського фармацевтичного виробництва.

SAFEMED СПРИЯЄ ПЕРЕХОДУ УКРАЇНИ ДО ІНТЕГРОВАНОГО ПІДХОДУ В НАДАННІ ДОПОМОГИ ЛЮДЯМ ІЗ ВІЛ, ТУБЕРКУЛЬОЗОМ І ВІРУСНИМИ ГЕПАТИТАМИ

Україна посилює спроможність запобігати, виявляти та лікувати ВІЛ, туберкульоз і вірусні гепатити, переходячи до більш інтегрованої моделі надання медичної допомоги. Краще поєднання профілактики, діагностики, лікування та підтримки в межах різних медичних послуг може допомогти зменшити прогалини в наданні допомоги, забезпечити безперервність лікування для пацієнтів і посилити спроможність країни реагувати на спалахи інфекційних захворювань.

Ці питання були в центрі уваги національного **форуму** «Інтегрована допомога при туберкульозі, ВІЛ, вірусних гепатитах і розладах, пов'язаних із вживанням психоактивних речовин», який відбувся в Києві 20–21 серпня 2026 року. Форум об'єднав представників національних і регіональних органів охорони здоров'я, закладів охорони здоров'я, громадянського суспільства, місцевих громад, міжнародних партнерів і представників Уряду США для обговорення того, як Україна може посилити безперервність допомоги в межах своєї системи охорони здоров'я.

Обговорення зосередилися на зменшенні фрагментації між окремими програмами та рівнями надання допомоги завдяки кращому поєднанню профілактики, діагностики, лікування та соціальної підтримки. Також обговорювали посилення координації між надавачами медичних послуг, роботу мультидисциплінарних команд, стале фінансування, електронні системи та ухвалення рішень на основі даних.

Участь SAFEMed підкреслила роль проекту в посиленні систем, необхідних для забезпечення інтегрованої допомоги, зокрема планування на основі даних, розрахунку потреби та управління лікарськими засобами й діагностичними засобами, необхідними для сталого надання послуг у сфері туберкульозу, ВІЛ і вірусних гепатитів.

Для України ці зусилля можуть посилити як безперервність допомоги, так і загальну стійкість системи охорони здоров'я – допомагаючи забезпечувати безперервність основних послуг під час криз та водночас зміцнюючи системи профілактики, виявлення й реагування на інфекційні захворювання.

Команда SAFEMed у Києві на національному форумі з питань інтегрованої допомоги людям із ВІЛ, туберкульозом, вірусними гепатитами та розладами, пов'язаними з вживанням психоактивних речовин

ЗАЛИШАЙСЯ В КУРСІ ОСТАННІХ НОВИН

ua-safemed@safemedua.org